

בש"פ 5418/16 - מדינת ישראל נגד סלאח אבו זעילה, מוניר אבו זעילה, עואג'י אבו זעילה, אנואר אבו זעילה

בבית המשפט העליון

בש"פ 5418/16

כבוד השופט מ' מזוז
מדינת ישראל

לפני:
המבקשת:

נ ג ד

1. סלאח אבו זעילה
2. מוניר אבו זעילה
3. עואג'י אבו זעילה
4. אנואר אבו זעילה

המשיבים:

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין
הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: י"א בתמוז התשע"ו (17.7.2016)

בשם המבקשת: עו"ד דפנה פינקלשטיין

בשם המשיב 2: עו"ד תמיר מרום; עו"ד טל ארד

בשם המשיב 3: עו"ד מאיר לחן

בשם המשיב 4: עו"ד אלי בניה

החלטה

בענין המשיבים 4-2

1. בקשה להארכת מעצר ראשונה של המשיבים מעבר ל- 9 חודשים, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), ב- 90 ימים החל מיום 19.7.2016 או עד למתן פסק הדין בתפ"ח 35680-10-15 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, לפי המוקדם.
2. ביום 19.10.2015 הוגש כתב אישום נגד המשיבים המייחס להם עבירת רצח בכוונה תחילה של קרוב משפחתם. לפי המתואר בכתב האישום, המשיבים 1 ו- 3 הם אחים והם בני דודים של המשיבים 2 ו- 4, שהם אחים גם כן, וכולם מתגוררים ברהט. סלמאן, תמר ו-חלים אבו זעילה הם אחיהם של המשיבים 1 ו- 3, ובמועד האירוע סלמאן החזיק ברשותו רובה צה"לי מסוג תבור, במסגרת שירותו הצבאי. יוסף אבו זעילה ורסמי אבו זעילה (להלן: המנוח) גם הם בני דודים של המשיבים, ובין משפחתם לבין משפחת המשיבים התגלע סכסוך. ביום 12.9.2015, סמוך לשעה 02:00 לפנות בוקר, התפתחה תגרה בין המשפחות, במהלכה יידו המעורבים אבנים זה על זה, וחלקם, בהם המשיבים, החזיקו בסכינים ונופפו בהם. סלמאן ירה באוויר באמצעות רובה התבור ואז מסר אותו לתמר שירה גם הוא מספר יריות באוויר ואף כיוון אותו לעבר יוסף ובני משפחה נוספים בכוונה להפחידם. יוסף הורחק מהתגרה והוכנס לביתו על ידי בני משפחה, והתגרה התפזרה.
- זמן מה לאחר מכן נכנסו המשיבים לבית יחד עם סלמאן, תמר וחלים, כשתמר אוחז בתבור וארבעת המשיבים אוחזים בסכינים, וכעבור מספר דקות הצטרף אליהם גם המנוח. תמר והמנוח נאבקו על אחיזה בתבור ובמהלך המאבק נורה ממנו כדור שפגע בתקרת הבית. תמר הצליח לשחרר את התבור מאחיזתו של המנוח, ובשלב זה ארבעת המשיבים רדפו אחר המנוח ודקרו אותו דקירות רבות בכל חלקי גופו, כך שנגרמו לו שש דקירות ולפחות ארבעה פצעי חתך, אשר הובילו למותו. בעת שדקרו המשיבים את המנוח, תמר, סלימאן וחלים נמלטו מהבית, כשתמר אוחז בתבור. לאחר ביצוע הדקירות המשיבים נמלטו מהמקום והותירו את המנוח מתבוסס בדמו. המנוח יצא מהבית כשהוא מדמם, והתמוטט מחוץ לבית. הוא הובהל למרכז הרפואי סורוקה אולם נפטר מפצעיו טרם הגעתו.
3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה למעצר הנאשמים עד לתום ההליכים נגדם, על בסיס קיומן של ראיות לכאורה ועילות מעצר לפי סעיף 21 לחוק המעצרים.
- בדיון בבקשה ביום 10.11.2015 טען בא כוח המשיב 2 לחולשת הראיות נגד מרשו, וביום 30.11.2015 ניתנה החלטת בית המשפט בה הורה על מעצרו של המשיב 2 עד לתום ההליכים נגדו. על החלטה זו הגיש בא כוח המשיב 2 ערר לבית משפט זה אשר הורה על עריכת תסקיר מעצר למשיב 2 (החלטת השופט דנציגר בבש"פ 8291/15 מיום 15.12.2015). התסקיר שהוכן נמנע מלהמליץ על השמת המשיב 2 בתנאי פיקוח אלקטרוני, ובעקבות זאת, בדיון שהתקיים ביום 18.2.2016, הורה בית המשפט, בהסכמת המשיב 2, על מעצרו עד לתום ההליכים נגדו.
- בענין המשיבים 1, 3 ו- 4 נתבקשו דחיות הן לצורך לימוד החומר והן לשם הסדרת ייצוגם. ביום 1.2.2016 הסכים בא כוח המשיב 1 למעצרו עד לתום ההליכים נוכח היותו אסיר המרצה עונש של שלוש שנות מאסר עקב הרשעה בתיק אחר, ובית משפט קמא הורה בהתאם על מעצרו. בא כוח המשיב 3 ביקש שיוכן בעניינו תסקיר מעצר, ובא כוח המשיב 4 ביקש לשחררו. בית המשפט הורה כי יוכנו עבור שניהם תסקירי מעצר. שני התסקירים נמנעו מלהמליץ על שחרורם

של המשיבים למעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני, ועל כן בימים 2.3.2016 ו- 6.3.2016 הורה בית המשפט על מעצרם של המשיבים 4 ו- 3 (בהתאמה) עד לתום ההליכים נגדם.

4. בבקשה שלפני טוענת המדינה כי מסוכנותם של המשיבים לביטחון הציבור, כפי שנלמדת ממעשיהם שהתבצעו על רקע סכסוך משפחתי "פעיל" ומתסקירי המעצר שנערכו בענייניהם של המשיבים 2-4, הינה ממשית. כמו כן, נטען לחשש לשיבוש מהלכי משפט וכן לחשש להתחמקות מן הדין אם המשיבים ישוחררו ממעצר, תוך ציון כי לאחר ביצוע המעשים מושא כתב האישום נמלטו המשיבים והסתתרו עד לאיתורם על ידי המשטרה. לבסוף, מדגישה המדינה את העובדה כי למשיבים 1-3 עבר פלילי, וכי תסקירי המעצר מצביעים על סיכון להישנות המעשים ושירות המבחן נמנע מהמלצה על שחרור המשיבים לחלופת מעצר או לפיקוח אלקטרוני.

לעניין קצב ההתקדמות בתיק, נטען כי משפטם של המשיבים התעכב עד כה כתוצאה מבקשות דחייה חוזרות ונשנות מטעם ההגנה. עוד נטען כי אך לאחרונה הופנה התיק להליך גישור בפני נשיא בית משפט קמא, כי התיק נקבע למתן מענה לכתב האישום ביום 14.7.2016, וכי קבועים ארבעה דיוני הוכחות בספטמבר.

5. ביום 7.7.2016 הוריתי על הארכת מעצרו של המשיב 1, בהסכמתו. נותר אפוא לדון בבקשה להארכת המעצר של המשיבים 2-4 (להלן: המשיבים).

6. בדיון לפני הפנתה באת כוח המדינה לטיעוניה בבקשה שבכתב. כן ציינה כי בדיון שהתקיים ביום 14.7.2016, שנקבע למענה לכתב האישום, ביקשו הסנגורים דחיה נוספת, ונקבע שהמענה ייעשה בכתב עד ה- 4.8.2016, וכן נקבעו ארבעה מועדים לדיוני הוכחות בחודש ספטמבר. נטען כי אמנם לא הייתה התקדמות ממשית בניהול התיק, אך הדבר נבע בעיקר מהתנהלות ההגנה ומניסיונות להגיע להסכמות. לבסוף צוין כי אמנם נקבע בהחלטת השופט דנציגר (הנזכרת לעיל) כי קיימת חולשה מסוימת בראיות אך נוכח המסוכנות הגבוהה והחשש להתחמקות, ולאחר שעניינם של המשיבים נבחן על ידי שירות המבחן ולא נמצאה חלופה מתאימה לחלופה של מעצר בפיקוח אלקטרוני, אין מנוס מהארכת מעצרם.

מנגד, נטען על ידי באי כוח המשיבים כי התיק נשען כולו על ראיות נסיבתיות ועל עד תביעה בעייתי, וכי נוכח חולשת הראיות וחלוף הזמן יש מקום להקל מהתנאים לשחרור לחלופה של בפיקוח אלקטרוני, בעיקר בדרישה שמקום חלופת המעצר יהיה במקום מרוחק מרהט. המשיבים גם חולקים על המסוכנות המיוחסת להם, ולענין זה נטען גם כי לא כל המעורבים באירוע נעצרו, דבר המכרסם בטענת המסוכנות. לבסוף נטען כי גם התביעה תרמה לעיכוב בהתנהלות התיק כאשר נציגיה לא התייצבו לשני דיונים בשל שביתת הפרקליטים.

דיון והכרעה

7. דין הבקשה להתקבל.

8. כידוע, במוקד הדיון בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים עומדים קצב התקדמות ההליך

והאיזון בין זכויות הנאשם לבין הצורך בשמירת שלום הציבור ותקינות ההליך המשפטי. במסגרת זו על בית המשפט לתת דעתו, בין היתר, לאופי העבירות המיוחסות לנאשם ולמידת המסוכנות הנשקפת ממנו, כמו גם לעוצמת עילות המעצר הסטטוטוריות לפי סעיף 21 לחוק המעצרים המתקיימות בנאשם (בש"פ 54/16 מדינת ישראל נ' פלוני (7.1.2016); בש"פ 82/16 מדינת ישראל נ' עדנאן עלא דין (14.1.2016)).

9. העבירות בהן מואשמים המשיב הן חמורות ביותר ונסיבות ביצוען מצביעות על המסוכנות הרבה הנשקפת מהם. המשיבים מואשמים כאמור בעבירת רצח בכוונה תחילה. ההלכה לענין זה ידועה -

"אכן, רק במקרים נדירים ביותר ויוצאי דופן, ניתן יהיה להסתפק בחלופה למעצרו של מי שמואשם בעבירה של רצח בכוונה תחילה, שהיא החמורה שבעבירות. מטבע הדברים, אדם המסוגל לבצע רצח, מסוכן הוא לביטחון הציבור, וקשה ביותר להפריך חזקת מסוכנות זו (בש"פ 2646/97 עודה נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(1) 523 (1997)).

וכן נקבע:

"כשהמדובר בעבירת רצח, החמורה בספר החוקים ובתרבות האנושית... הנסיבות לשחרור לחלופה מטבע הדברים יהיו חריגות ביותר, נדירות שבנדירות... אין צורך להכביר מלים על המסוכנות הטבועה הנובעת מעבירת הרצח: "ומיד האדם, מיד איש אחיו, אדרוש את נפש האדם" (בראשית ט', ה') "כי בצלם אלהים עשה את האדם" (שם, ו') (בש"פ 8652/06 קוליקוב נ' מדינת ישראל (29.10.2006)).

10. באי כוח המשיבים ביקשו להסתמך על החלטת השופט דנציגר בבש"פ 8291/15 הנזכר לעיל, אשר לטענתם קבעה כי יש לשחרר את המשיבים לחלופת מעצר נוכח חולשת הראיות, וכל שנותר הוא לקבוע את התנאים. אלא שלא אלה פני הדברים. בהחלטתו מיום 15.12.2015 הורה השופט דנציגר על "בחירה" של האפשרות למעצר בפיקוח אלקטרוני, תוך הדגשה שעל תנאי המעצר שיוצעו ושייבחנו על ידי שירות המבחן "לצלוח משוכה גבוהה מאוד", ובכלל זה גם "מיקום גאוגרפי המרוחק באופן ניכר ממקום האירוע" (שם, בפסקה 10). כנזכר לעיל, אכן נבחנה אפשרות למעצר בפיקוח אלקטרוני אך זו נשללה.

איני רואה מקום להיענות לבקשת המשיבים להקלה בתנאי המרכזי עליו עמד השופט דנציגר, המתייחס כאמור ל"מיקום גאוגרפי המרוחק באופן ניכר ממקום האירוע". תנאי זה נקבע נוכח העובדה כי מדובר ב"סכסוך פעיל", המחייב הרחקה של המשיבים ממקום האירוע.

11. אוסיף גם, כי אמנם נקבע שקיים קושי ראייתי בתיק, אך כאשר מדובר בתיק רצח אשר טבועה בו מסוכנות אינהרנטית, ובמיוחד ברצח על רקע סכסוך משפחתי פעיל, די גם בעוצמת ראיות עם קשיים (כל עוד היא עונה על מבחן הראיות לכאורה) כדי להצדיק מעצר עד לתום ההליכים (השוו: בש"פ 4128/13 ביטון נ' מדינת ישראל (17.7.2013)).

12. אכן קצב התקדמות ההליכים בתיק אינו משביע רצון, כאשר חלק ניכר מהעיכוב נבע מהליכי מו"מ וגישור, אך

נראה כי גם להגנה הייתה תרומה לא מבוטלת בכך. מכל מקום, נקבע בינתיים תוואי ברור להתקדמות עם מועד למענה המשיבים לכתב האישום ומועדי הוכחות, ויש לקוות כי בכך עלה ניהול התיק על דרך המלך.

בנסיבות אלה, למרות התמשכות ההליכים, אין מנוס מהארכת מעצרם של המשיבים. יובהר עם זאת, כי אין באמור כדי לשלול מהמשיבים לחזור ולפנות לבית משפט קמא ככל שיעלה בידם לגבש חלופת מעצר באיזוק אלקטרוני שתענה על התנאים שנקבעו בהחלטת השופט דנציגר בבש"פ 8291/15.

13. אשר על כן, אני נעתר לבקשה. מעצר המשיבים מוארך בזה ב- 90 ימים, החל מיום 19.7.2016 או עד למתן פסק הדין בתפ"ח 35680-10-15 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ג בתמוז התשע"ו (19.7.2016).

ש ו פ ט